

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 14094/2555

บริษัทบางกอก อินเวสทิเกชั่น แอนด์ รีลล์ จำกัด โจทก์ นางจันทิพย์ วงษ์ทับทิม กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 237, ป.พ.พ. มาตรา 1490, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินที่อ้างว่าจำเลยที่ 1 โอนให้แก่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรโดยเสน่หา อันเป็นทางให้โจทก์เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของ จ. เสียเปรียบ กรณีจึงต้องด้วย ป.พ.พ. มาตรา 237 แล้ว แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าหนี้ที่ จ. เป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวเป็นหนี้ร่วมระหว่างจำเลยที่ 1 กับ จ. ซึ่งเป็นสามีภริยากันตามที่ได้บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา 1490 (1) ถึง (4) อันจำเลยที่ 1 จะต้องรับผิดชอบในหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวร่วมกับ จ. ซึ่งจะมีผลให้จำเลยที่ 1 อยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้โจทก์ด้วย เมื่อจำเลยที่ 1 มิได้อยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้โจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินตามฟ้องระหว่างจำเลยทั้งสองได้ ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีความฝ่ายใดกล่าวอ้างศาลก็มีอำนาจที่จะหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนหรือทำลายนิติกรรมการให้ที่ดินเฉพาะส่วนระหว่างจำเลยทั้งสอง หรือให้นิติกรรมดังกล่าวเป็นโมฆะ และมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินเพิกถอนการจดทะเบียนให้ที่ดินเฉพาะส่วนระหว่างจำเลยทั้งสอง หากไม่สามารถบังคับตามคำขอได้ ขอให้บังคับจำเลยที่ 2 จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่จำเลยที่ 1 โดยจำเลยทั้งสองออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการ ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา และหากไม่สามารถบังคับได้ ขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ 6229/2540 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นเงิน 247,249.61 บาท แก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 1499 ตำบลวิหารแดง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี เฉพาะส่วนระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 6,000 บาท ค่าขออื่นให้ยก จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า นายเจริญ กับจำเลยที่ 1 เป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย โจทก์เป็นเจ้าหนี้ของนายเจริญตามคำพิพากษาในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 6229/2540 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ จำเลยที่ 1 เป็นเจ้าของรวมคนหนึ่งที่ดินโฉนดเลขที่ 1499 ตำบลวิหารแดง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินแปลงดังกล่าว และเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหนังสือแจ้งการยึดและมีคำสั่งห้ามโอนที่ดินแปลงดังกล่าวไปถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาหนองแค ต่อมาจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนที่ดินแปลงดังกล่าวเฉพาะส่วนของจำเลยที่ 1 ให้แก่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรโดยเสน่หาไม่มีค่าตอบแทน อันเป็นการสมรู้กันเพื่อประโยชน์ของจำเลยทั้งสอง โดยเจตนาจะไม่ให้โจทก์บังคับคดีได้ ทำให้โจทก์

ได้รับความเสียหาย ขอให้เพิกถอนการทำนิติกรรมการโอนให้ที่ดินเฉพาะส่วนระหว่างจำเลยทั้งสอง และบังคับจำเลยที่ 2 จดทะเบียนโอนที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ 1 จะเห็นได้ว่า ตามคำฟ้องของโจทก์เป็นเรื่องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินแปลงดังกล่าวที่โจทก์อ้างว่าจำเลยทั้งสองสมรู้กันโดยจำเลยที่ 1 โอนให้แก่จำเลยที่ 2 โดยเสนหา อันเป็นทางให้โจทก์เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของนายจรัญเสียเปรียบ กรณีจึงต้องด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 แล้ว แต่โจทก์มิได้บรรยายว่าหนี้ที่นายจรัญเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น เป็นหนี้ร่วมระหว่างนายจรัญกับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นสามีภริยากันตามที่ได้บัญญัติไว้ในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (1) ถึง (4) อันจำเลยที่ 1 จะต้องรับผิดชอบในหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวนี้ร่วมกับนายจรัญ ซึ่งจะมีผลทำให้จำเลยที่ 1 อยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้โจทก์ด้วย เมื่อจำเลยที่ 1 มิได้อยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้โจทก์ที่จะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ดังนั้น โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินตามฟ้องระหว่างจำเลยทั้งสองได้ ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดกล่าวอ้าง ศาลก็มีอำนาจที่จะหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์โดยวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

กษิด์เดช จินสลด · อร่าม แยมสอาด · ชัยยุทธ ศรีจางค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/14094/2555>